

власне англійську лексику або запозичені лексичні одиниці, надати етимологічну характеристику слова; удосконалити навички роботи зі словником, виробити зацікавленість до роботи з книгою та словом.

Робота зі словником у процесі опанування англійської мови виконує дуже важливу роль, оскільки сприяє збагаченню словникового запасу та формує грамотне та культурне мовлення. Словник є навчальним ресурсом, що слугує не лише інструментом для знаходження значення невідомого слова, але й джерелом, що допомагає розвинути впевненість при спілкуванні іноземною мовою і зрозуміти мову як цілісну систему.

Література

1. Hartmann R.R.K. Pure or hybrid? The development of mixed dictionary genres / R.R.K. Hartmann // Series: Linguistics and Literature, 2005. – Vol. 3. – №2. – P. 193-208.

2. Kamiński M. Reducing Cognitive Barriers to Successful Dictionary Use: Advancements in Pedagogical Lexicography / M. Kamiński // Language in Cognition and Affect, Second Language Learning and Teaching / [Piechurska-Kuciel, Ewa, Szymańska-Czaplak, Elżbieta (Eds.)]. – Springer-Verlag Berlin Heidelberg. – 2013. – P. 171-188.

3. Podhajecka M. Historical Development of Lexicographical Genres: Some Methodological Issues / M. Podhajecka // Selected Proceedings of the 2008 Symposium on New Approaches in English Historical Lexis (HEL-LEX 2) / Ed. R.W. McConchie, Alpo Honkaniemi, and Jukka Tyrkkö, 2009. – P. 153-170.

*Клеменцова Надежда Николаевна,
ФГБОУ ВО «Калининградский государственный
технический университет», Россия*

О ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИХ АСПЕКТАХ В ПРЕПОДАВАНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

Современная тенденция гуманитаризации и гуманизации образования, поставившая вопрос о рассмотрении образования в контексте культуры, предопределяет актуальность лингвокультурологического подхода в преподавании иностранных языков. Сегодня овладение иностранным языком предполагает не только включение иноязычной культуры в процесс обучения иностранному языку, но и осуществление данного процесса как обучения аспекту иноязычной культуры.

Изучая взаимосвязь культуры и языка в его функционировании и отражающая этот процесс как целостную структуру единиц в единстве их языкового и культурного содержания (В.В. Воробьев), лингвокультурология находится в широком кругу смежных филологических наук, изучающих культуру и язык в их взаимодействии. При этом интегративный характер культурологии позволяет ей более четко, чем другие науки, обозначить

принципиальное направление своих исследований: язык как воплощение культурных ценностей, культура как наивысший уровень языка, человек как языковая личность и другие. Данные общеэпистемологические проблемы во многом определяют успех решения целого ряда более частных методических проблем, лежащих в русле лингвокультурологического подхода к преподаванию иностранного языка и направленных на выявление «культурных смыслов» конкретных языковых структур.

Так, например, принципиальная в этом отношении проблема соотношения языка и культуры изучается целым рядом смежных с лингвокультурологией наук, но наиболее обстоятельно именно ею. Для лингвокультурологов язык – не только составная часть наследуемой нами от предков культуры, но и инструмент, с помощью которого мы усваиваем культуру, а также важнейшее явление культурного плана или наиболее разработанный культурный код, позволяющий постичь сущность всей культуры [1, с. 62].

Такому подходу к проблеме соотношения языка и культуры вторят работы, выполненные в русле философии культуры. В работах российской философской школы язык рассматривается не как статическая лексико-грамматическая картина, а как процесс и деятельность. В этом русле изучается языковое творчество (А.Ф. Аскин), выдвигается концепция «языкового строения культуры» (Б.А. Парахонский, Г.С.Кнабе), способы организации культуры уподобляются функционированию естественного языка, на основании правил которого культура создает свои тексты (А.Ф. Лосев, Б.М. Берштейн).

Придание языку статуса одного из видов человеческой деятельности приводит к его изучению в качестве одной из частей культуры, как совокупности многочисленных результатов и разнообразных форм этой деятельности. Язык, попадая, таким образом, в один ряд с культурой, выступает, прежде всего, в качестве формы существования мышления и средства общения. Сама же возможность рассматривать язык как равнозначный культуре феномен подтверждается не только их функциональной, но и структурной сопоставимостью. При этом составляющие культуры – понимание мира, знание себя в нем, умение, творческое преобразование и готовность к развитию – определяются как присущие каждому человеку (И.А. Зимняя), или человек включается в структуру самой культуры как субъект ее присвоения (Л.В. Павлова). Это находится в полном соответствии с антропоцентрическим структурированием культуры, усматривающем в ней понятия, отношения, ценности и правила как основные элементы [1].

Данный подход позволяет выявить общие для языка и культуры планы рассмотрения. Действительно, понятие (концепт) содержится прежде всего в языке и выражается с помощью языковых единиц. При этом, лингвокультурологи утверждают, что в каждом языке существует ограниченное число культурно значимых единиц (А. Вежбицкая). Мы же, вслед за лингвистами, считаем, что компонент культуры – это нечто большее, чем

передавані мовою культурні концепти або культурна інформація, це неотъемлемі властивості мови, що характеризують її всі рівні [2, с. 15].

Ціннісні компоненти культури також мають відповідності в структурі мови: в мовній картині світу їм відповідають конкретні семантичні поля, що відсилають нас до області ідеомастики та фразеології (А.Г. Голованова). Аналіз даних полів – ефективний шлях вивчення не тільки мови, але й представленої їй культури. Аналогічно, вивчення мовної норми, що представляє собою певну аксіологічну категорію, є ефективним способом досягнення формованих кожної культурою цінностей.

Таким чином, наявні в розпорядженні лінгвокультурології дані про взаємодію культури та мови та про їх структурно-функціональну відповідність дозволяють їй зосередитися на вивченні засобів мовної репрезентації об'єктів культури, закономірностей відображення в семантиці мовних одиниць ціннісно-смыслових категорій культури та ін. Останнє обставина з очевидністю підкреслює те, що результати теоретичних узагальнень лінгвокультурології можуть знайти практичне застосування в процесі навчання іноземній мові.

Література

1. Маслова В.А. Лінгвокультурологія. Учеб. посібник для студ. вищ. навч. закладів. - М.: Академія, 2001. - 208 с.

2. Тер-Минасова С.Г. Мова та міжкультурна комунікація. М.: СЛОВО/ SLOVO, 2008. - 262 с.

*Косович Ольга Василівна,
Тернопільського національного педагогічного
університету ім. В. Гнатюка*

ОСОБЛИВОСТІ МОВНОГО КЛІМАТУ ДЛЯ ІННОВАЦІЙ У КОНТЕКСТІ ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Сьогодні в умовах розширення глобалізаційних процесів, зміцнення у зв'язку з цим позицій англійської мови і послаблення, відповідно, позицій французької мови французькі філологи почали активно обговорювати питання мовної політики, бажаючи знайти пояснення незадовільній позиції французької мови у світі. Традиційно французька лінгвістика (мовна) політика має переважно центристський характер, який полягає в позиціонуванні французької мови як єдиного мовного варіанта в країні. Така політика є офіційною і широко пропагується з боку централізованого державного апарату.

У соціолінгвістичній літературі поняття “мовна політика” знаходить неоднозначне трактування. Досить часто його синонімами є терміни “мовне будівництво” і “мовне планування”, які, незважаючи на те, що вони позначають близькі поняття, ми розмежовуємо. Виокремлено ще одне поняття – “мовне